

Sygn. akt XXVIII C 9720/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia SO Tomasz Leszczyński

Protokolant: stażysta Anna Gąsiniak

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2023 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

o ustalenie i zapłatę

Oddala powództwo;

Zasądza od A. W. na rzecz (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwotę 10.800,00 (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: XXVIII C 9720/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 kwietnia 2023 r.

A. W. pozwem z dnia 26 lipca 2021 roku (pozew, data prezentaty k. 3-34) domagał się:

- ustalenia, że Umowa kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do CHF z dnia 11 sierpnia 2008 roku, zmieniona aneksem z dnia 7 września 2011 r. zawarta pomiędzy powodem i (...) Spółka Akcyjna (...) Oddział w Ł. jest nieważna, ewentualnie o ustalenie, że klauzula indeksująca świadczenie do kursu franka szwajcarskiego względem złotego polskiego zawarta w umowie jest bezskuteczna wobec powoda, w szczególności nie wiąże go § 1 ust.1, § 9 ust.2 i § 10 ust.3 umowy, przy jednoczesnym zachowaniu innych postanowień umowy, tj. tego, iż kredyt został zaciągnięty w PLN z oprocentowaniem w wysokości stanowiącej sumę stawki DBCHF (średnia stawka LIBOR 3M) i stałej marży banku, wynoszącej 2,26%, które na dzień sporządzenia umowy wynosiło 5,07% w skali roku,

- zasądzenia od pozwanego (...) Bank S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda:

a) kwoty 89.485,81 PLN tytułem zwrotu kwot uiszczonych przez powoda na rzecz pozwanego za okres od dnia 11 sierpnia 2008 r. do dnia 07 września 2011 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia faktycznej zapłaty,

b) kwoty 82.312,61 CHF tytułem zwrotu kwot uiszczonych przez powoda na rzecz pozwanego za okres od dnia 07 września 2011 r. do końca stycznia 2021 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia faktycznej zapłaty,

- zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że skutkiem naruszenia zarówno art. 69 Prawa bankowego jak i art. 353¹ k.c., art. 58 § 1 k.c. jest bezwzględna nieważność umowy. Powód wskazał również, że zawarte w umowie postanowienia, w zakresie w jakim odsyłają do kursów kupna i sprzedaży waluty obcej, spełniają przesłanki do uznania ich za postanowienia abuzywne w rozumieniu art. 385¹ k.c., ponieważ zostały jednostronnie ukształtowane przez bank i narzucone jako nie podlegające negocjacji (pozew – k. 3-34).

Pozwany (...) Bank S.A. w W. wniósł oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, zaprzeczając zarzutom podnoszonym względem umowy przez stronę powodową. Dodatkowo pozwany podniósł zarzut braku posiadania statusu konsumenta przez powoda w niniejszej sprawie wskazując przy tym, że w momencie zawarcia przedmiotowej umowy kredytu powód prowadził działalność gospodarczą (odpowiedź na pozew – k. 148-325).

Do dnia zamknięcia rozprawy strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie (protokół rozprawy z dnia 20 kwietnia 2023 roku – k. 378-379).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Bank S.A. jest następcą prawnym (...) Banku S.A. pod tytułem ogólnym (okoliczność bezsporna).

W dniu 04 lipca 2008 roku powód złożył w (...) Bank S.A. w K. – DOM z Oddziałem w Ł. wniosek o udzielenie kredytu hipotecznego. Kredyt miał być przeznaczony na refinansowanie zakupu oraz refinansowanie kredytu mieszkaniowego. Powód zawnioskował o udzielenie kredytu w kwocie 402.198,31 zł, indeksowanego do waluty CHF, zaś proponowany okres kredytowania oznaczył na okres 408 miesięcy (wniosek kredytowy – k. 208-217).

W dniu 11 sierpnia 2008 r. A. W. podpisał z (...) Bankiem S.A. w K. – (...) Oddział w Ł. umowę o kredyt hipoteczny nr (...) indeksowanego do CHF. Pozwany Bank udzielił kredytu w kwocie **416.083,97 zł** z przeznaczeniem:

w wysokości 2.010,99 złotych polskich na pokrycie opłaty manipulacyjnej (...) S.A. na rachunek wskazany w umowie,

w wysokości 152.198,31 złotych polskich na spłatę kredytu hipotecznego w (...) S.A. na rachunek wskazany w umowie,

w wysokości 250.000,00 złotych polskich na refinansowanie kosztów zakupu nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...),

w wysokości 8.321,68 złotych polskich na uiszczenie składki z tytułu ubezpieczenia od ryzyka utraty wartości nieruchomości,

w wysokości 2.080,42 złotych polskich na zapłatę składek ubezpieczeniowych, w których mowa w par. 4 ust. 1 umowy,

w wysokości 224,32 złotych polskich na uiszczenie kosztów związanych z ustanowieniem hipoteki zabezpieczającej spłatę kredytu,

w wysokości 1.248,25 złotych polskich na uiszczenie składki z tytułu Pakietowego Ubezpieczenia na wypadek odmowy ustanowienia hipoteki.

Wyplata kredytu miała być zrealizowana jednorazowo na rachunki wskazane we wniosku o wypłatę. Spłata miała nastąpić w ciągu 408 miesięcy w równych ratach odsetkowo - kapitałowych. Częścią umowy był ponadto regulamin.

Zgodnie z § 1 ust. 3 umowy kredyt oprocentowany został według zmiennej stopy procentowej, która na dzień sporządzenia umowy wynosiła 5,07 % w stosunku rocznym. Zmienna stopa procentowa ustalana jest jako suma obowiązującej stawki DBCHF i stałej marży Banku w wysokości 2,26 %.

Zgodnie z § 13 umowy oprocentowanie było oparte o indeks DBCHF obliczany jako średnia arytmetyczna stawek LIBOR 3m i obliczane jako średnia stawki dla danej waluty w okresie od 26 miesiąca poprzedzającego miesiąc zmiany do 25 dnia miesiąca poprzedzającego zmianę indeksu. Stawki oprocentowania mogły się zmieniać co miesiąc.

Kredyt został w umowie określony jako indeksowany do CHF: taka wzmianka znalazła się w tytule umowy oraz w § 1 ust. 1. Wypłata miała nastąpić w PLN po przeliczeniu na walutę wskazaną w części szczególnej umowy (tu: CHF) według kursu kupna walut określonego w tabeli kursów banku obowiązującym w banku w dniu uruchomienia (§ 9 ust. 2 umowy). Spłata każdej raty miała następować w złotych po przeliczeniu wartości wymaganej spłaty w CHF według kursu sprzedaży walut określonego w tabeli (§ 10 ust. 3). Ponadto § 1 ust. 1 zawierał wzmiankę mówiącą o tym, iż kredytobiorca jest świadomy ryzyka kursowego i je akceptuje.

Tabela kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut zgodnie z § 6 umowy jest sporządzana przez merytoryczną komórkę banku na podstawie kursów obowiązujących na rynku międzybankowym w chwili sporządzania tabeli i po ogłoszeniu kursów średnich NBP. Miała być sporządzana każdego dnia roboczego o godz. 16.00 i obowiązywać przez cały następny dzień roboczy (umowa kredytowa k. 17-22).

Na mocy § 3 umowy kredytu strona powodowa zobowiązała się do ustanowienia następujących form zabezpieczenia spłaty kredytu wraz z odsetkami:

hipoteki kaucyjnej na rzecz Banku do kwoty stanowiącej 170 % kwoty kredytu określonej w § 1 ust. 1 umowy na prawie własności przysługującym kredytobiorcy A. W. do nieruchomości położonej w W., przy ul. (...), o pow. 75,70 m. kw. dla której została założona księga wieczysta o n KW (...),

ubezpieczenia z tytułu pakietowego ubezpieczenia na wypadek odmowy ustanowienia hipoteki przez 9 pierwszych miesięcy kredytowania,

cesji na rzecz Banku wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia nieruchomości od ognia, powodzi i innych zdarzeń losowych Nieruchomości kredytowanej na sumę ubezpieczeniową odpowiadającą wartości odtworzeniowej budynku, a jeżeli wartość odtworzeniowa nie została ustalona lub umowa dotyczy lokalu na kwotę odpowiadającą wartości rynkowej nieruchomości lub na inną kwotę zaakceptowaną przez Bank,

weksla in blanco wraz z deklaracją do czasu przedstawienia w Banku odpisu z KW nieruchomości zawierającego prawomocny wpis hipoteki na rzecz Banku lub do końca ochrony ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczenia niskiego wkładu własnego w zależności od tego co nastąpi później,

ubezpieczenia od ryzyka utraty wartości nieruchomości przez okres 5 lat od dnia uruchomienia kredytu, z tym, że Bank ma prawo przedłużyć to ubezpieczenie na własny koszt.

Bank wypłacił kwotę udzielonego kredytu w całości (bezsporne).

Aneksem nr 1 z dnia 07 września 2011 r. strony zmieniły postanowienia zawarte w § 10 umowy kredytu (aneks nr 1 k. 23-24).

W okresie od dnia 11.08.2008 r. do stycznia 2021 r. strona powodowa wpłaciła na rzecz pozwanego łącznie kwotę 89.485,81 zł oraz kwotę 82.312,61 CHF tytułem spłaty kredytu (historia spłaty kredytu 25-27).

Powód jako konsument chciał zaciągnąć kredyt na spłatę innego kredytu uprzednio wziętego na zakup nieruchomości przez rodziców powoda w miejscowości P. przy ul. (...) oraz spłatę kredytu wziętego na zakup nieruchomości w L. przy ul. (...). W dacie zawarcia umowy powód był w związku małżeńskim, jednak wraz z żoną mieli rozdzielność majątkową.

Powód ma wykształcenie wyższe techniczne i w momencie zawarcia umowy był emerytem wojskowym. Zawarcie umowy nastąpiło po spotkaniu z pracownikiem banku, po sprawdzeniu zdolności kredytowej stronie powodowej zaproponowano kredyt we frankach szwajcarskich. Zawarta umowa kredytu została zaoferowana stronie powodowej jako bezpieczna i standardowa. Następnie pracownik banku przedstawił umowę w oparciu o przygotowane przez Bank standardowe formularze z naniesionymi elementami indywidualnymi w postaci: wysokości kredytu, okresu kredytowania, danych osobistych klienta, danych nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie. Strona powodowa nie miała możliwości ingerencji w treść przygotowanej umowy, a także nie miała możliwości negocjowania jakiegokolwiek z jej zapisów. Strona powodowa nie uzyskała również pełnych informacji związanych ze znaczeniem samej istoty umowy, ryzyk związanych z nią, konsekwencji, czy sposobu wykonywania umowy. Powód nie miał możliwości negocjacji umowy (zeznania powoda k. 367-368).

W dacie zawierania Umowy Kredytu (od dnia 15 grudnia 2006 r.) powód prowadził działalność gospodarczą pod oznaczeniem (...):

a) w nieruchomości zlokalizowanej przy ul. (...) w L. - w zakresie sprzedaży maszyn, urządzeń przemysłowych, statków i samolotów (wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej k.219),

b) w nieruchomości zlokalizowanej przy ul. (...) w P. w zakresie gastronomii (k. 209), wskazując przy rejestracji działalności, że mieszka on w L. przy ul. (...), zaś sama działalność została zarejestrowana w W. – dzielnica B..

Składając wniosek kredytowy w lipcu 2008 r. powód wskazał, że pod adresem przy ul. (...) w P. prowadził działalność gastronomiczną, wskazując jednocześnie, że wówczas był zameldowany w W. przy ul. (...), zaś jego adres korespondencyjny to ul. (...) w L. (zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej k.248)

Z zeznań powoda, a także z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynikało, że nieruchomość przy ul. (...) w P. została nabyta przez rodziców powoda – R. i L. W. – zamieszkałych wówczas w L. przy ul. (...) o nr KW (...) za kwotę 245.000 zł w dniu 26.10.2006 r. (umowa sprzedaży k. 121), a następnie sprzedana w dniu 07.10.2008 r. za kwotę 500.000 zł. W dniu 15.10.2008 r. rodzice powoda nabyli nieruchomość (dom z działką) zlokalizowaną przy ul. (...) w miejscowości N. (pod L.) za kwotę 500.000 zł (umowa k. 135).

Jak zeznał powód refinansowanie zakupu nieruchomości zlokalizowanego przy ul. (...) w L. polegało na tym, że powód oddał bratu oraz ojcu pieniądze, które od nich uprzednio pożyczył na zakup domu.

Strona powodowa oświadczyła, że jest świadoma skutków uznania umowy za nieważną (upadek umowy może skutkować zaistnieniem obowiązku rozliczenia się przez strony) i podtrzymywała konsekwentnie swoje żądanie (oświadczenie, k. 361-363).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie powołanych dokumentów związanych z zawarciem umowy kredytu hipotecznego znajdujących się w aktach sprawy, składanych przez strony postępowania. Dokumenty te nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a w ocenie Sądu nie było podstaw, by poddawać w wątpliwość okoliczności faktyczne wynikające z ich treści.

Przy ustalaniu stanu faktycznego Sąd oparł się także na wyjaśnieniach strony powodowej przesłuchanej w charakterze strony (k. 367-368). Nie uszło uwadze Sądu to, że przesłuchanie stron jest de facto dowodem wyłącznie posiłkowym, tym niemniej w niektórych wypadkach może się on okazać dowodem wręcz kluczowym dla odtworzenia istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia okoliczności. W niniejszej sprawie strona powodowa zrelacjonowała przebieg zdarzeń związanych z zawarciem umowy kredytu. Z całokształtu zebranych materiałów dowodowych wynika, że strona powodowa pozostawała w przekonaniu, że produkt, który bank oferuje, jest produktem bezpiecznym. Strona powodowa nie została poinformowana o mechanizmie indeksacji, nie była informowana, w jaki sposób jest tworzona tabela kursowa.

Czyniąc ustalenia faktyczne, Sąd uwzględnił także zgodne twierdzenia stron w trybie art. 229 k.p.c. oraz twierdzenia strony, którym przeciwnik nie przeczył w trybie art. 230 k.p.c.

Sąd postanowił pominąć dowód z zeznań świadka P. S. oraz A. S.. Z przyczyn wskazanych w dalszej części uzasadnienia okoliczności wskazane przez świadków nie miały znaczenia w niniejszej sprawie. Sąd wziął pod uwagę w szczególności to, że świadkowie nie uczestniczyli w zawieraniu umowy kredytu z powodem. Ponadto pomijając wskazane dowody Sąd uznał, że okoliczności które świadkowie mieli wyjaśnić, zostały w wystarczającym stopniu wyjaśnione w inny sposób tj. zeznaniami powoda oraz treścią dołączonych do odpowiedzi dokumentów.

Ponadto, Sąd postanowił na podstawie art. 235(2) § 1 pkt. 2 k.p.c. pominąć dowód z opinii biegłego sądowego zgłoszony przez powoda w pozwie, jako nieprzydatny do poczynienia ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Mając na względzie wystarczającą do rozstrzygnięcia sprawy treść materiału procesowego w postaci dokumentów i wyjaśnień powoda zbędne było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, gdyż tezy, na jakie strony domagały się przeprowadzenia dowodu, były nieistotne z punktu widzenia możliwości rozstrzygnięcia o roszczeniach procesowych poddanych pod osąd i spowodowałyby jedynie zwłokę w ich rozpoznaniu.

Sąd zważył, co następuje:

Wniesione powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Roszczenie strony powodowej zawierało żądanie ustalenia nieważności umowy oraz zasądzenia kwoty nienależnie spełnionych przez nią świadczeń. Zarzuty strony powodowej dotyczyły zarówno abuzywności zapisów umownych w przedmiocie ustalania kursów waluty stosowanych do wyliczenia rat kredytu i salda kredytu, jak również sprzeczności tych postanowień z prawem, w szczególności z prawem bankowym.

W związku z powyższym podstawową kwestią wymagającą na wstępie wyjaśnienia był charakter prawny umowy zawartej między stronami.

Zgodnie z treścią art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy kwotę środków pieniężnych, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Mając to na uwadze, jako jeden z przedmiotowo istotnych elementów umowy kredytu wyróżnia się ściśle określenie kwoty i waluty kredytu. Z tego punktu widzenia w obrocie wyróżnia się kredyty złotówkowe oraz kredyty walutowe.

Kredyt złotówkowy jest to kredyt udzielany w walucie polskiej, w którym kredytobiorca dokonuje spłaty rat kapitałowo - odsetkowych w walucie polskiej, zwracając bankowi sumę nominalną udzielonego kredytu (kapitału) wraz z odsetkami.

Kredyt walutowy zaś jest to kredyt udzielany i wypłacony w walucie obcej, w którym z kolei spłata raty kapitałowo - odsetkowej kredytu następuje w walucie obcej.

W niniejszej sprawie będące przedmiotem sporu postanowienia umowy przewidywały, że kwota kredytu udostępniona będzie kredytobiorcy w złotych polskich oraz wprost określały wysokość udostępnianej kwoty. Kolejne postanowienia umowy przewidywały, że saldo zadłużenia, a więc kwota podlegająca zwrotowi, miała być wyrażona we frankach szwajcarskich, po przeliczeniu według kursu wskazanego w aktualnej Tabeli banku. W przypadku zaś spłaty rat następowało kolejne przeliczenie na podstawie obowiązującej w banku tabeli kursów z dnia spłaty, co oznacza płatność rat w złotych. Umowa nie określała zatem wprost kwoty podlegającej zwrotowi, przewidując jedynie, że kwota ta zostanie ustalona w wyniku określonych działań arytmetycznych dokonywanych przy wykorzystaniu zmiennej, tj. kursu walut. Zauważyć trzeba, że kwota podlegająca zwrotowi stanowi równocześnie podstawę do obliczenia drugiego ze świadczeń obciążających kredytobiorcę, polegającego na obowiązku zapłaty odsetek.

W ocenie Sądu, konstrukcja kredytu indeksowanego kursem waluty obcej, rozumianego jako kredyt udzielany w walucie polskiej, która to kwota następnie przeliczana jest na walutę obcą na dany dzień (najczęściej dzień uruchomienia kredytu) według kursu wymiany waluty, która to kwota stanowi następnie podstawę ustalania wysokości rat kapitałowo – odsetkowych, zaś wysokość kolejnych rat kapitałowo - odsetkowych określana jest zatem w walucie obcej, ale ich spłata dokonywana jest w walucie polskiej, po przeliczeniu według kursu wymiany walut na dany dzień, stanowi dopuszczalne rozwiązanie. Odwołać należy się w tym zakresie do poglądów wyrażonych przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2016 roku, sygn. I CSK 1049/14, w którego uzasadnieniu jednoznacznie opisano konstrukcję i dopuszczalność umowy kredytu indeksowanego. Sąd Najwyższy stwierdził, że jest to umowa na podstawie której „bank wydaje kredytobiorcy określoną sumę kredytową w złotych, przy czym jej wysokość jest określana (indeksowana) według kursu danej waluty (np. euro) w dniu wydania (indeksowanie do waluty obcej po cenie kupna). Ustalenie takie następuje też w celu określenia wysokości rat kredytowych, do których kredytobiorca będzie zobowiązany w okresie trwania stosunku kredytowego. W dniu płatności konkretnych rat taka rata jest przeliczana zgodnie z umową na złote stosownie do kursu danej waluty, tj. po kursie jej sprzedaży kontrahentowi banku. (...) mieści się w konstrukcji ogólnej umowy kredytu bankowego i stanowi jej możliwy wariant (art. 353¹ k.c. w związku z art. 69 ustawy prawo bankowe). Podobny pogląd Sąd Najwyższy wyraził również w wyroku z 19 marca 2015 r., IV CSK 362/14. W świetle powyższych orzeczeń nie budzi wątpliwości Sądu, iż umowa zawarta pomiędzy stronami spełnia wymogi art. 69 ustawy Prawo bankowe, stanowiąc jedną z wykształconych w obrocie odmian takiej umowy. Została w treści umowy, to jest w jej § 1 wskazana kwota oraz waluta kredytu, to jest kwota do udostępnienia której zobowiązał się bank. Natomiast, okoliczność, że dochodzi po wypłacie kwoty kredytu przez bank do przeliczenia (indeksacji) wedle innego niż pieniądź polski miernika, wpływa na wysokość zobowiązania kredytobiorcy, gdyż ta kwota jest następnie podstawą ustalania rat kapitałowo – odsetkowych, stanowiących przedmiot świadczenia kredytobiorcy.

Jednakże, należy w ocenie Sądu zwrócić uwagę, iż celem indeksacji, co jasno wynika zarówno z treści pism strony powodowej, jak i pozwanego, była chęć zastosowania oprocentowania niższego niż stosowana w bankach dla kredytów złotych o stopie zmiennej stopa procentowa o nazwie WIBOR, a nie konieczność ustalenia klauzuli waloryzacyjnej, która zmierza do zachowania w czasie wartości przedmiotu świadczenia. A zatem, pozwala to na uznanie, iż przedmiotowa umowa stanowi podtyp umowy kredytu bankowego, dopuszczalny zgodnie z zasadą swobody umów. Podkreślenia wymaga, iż zgodnie z treścią art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. A zatem, za błędne należy uznać stanowisko powodów, iż niemożliwym jest przyjęcie, że między stronami tego sporu doszło do zawarcia umowy o kredyt indeksowany do CHF, gdyż wówczas tego typu umowa nie była znana. Wskazania wymaga bowiem, iż stanowi ona podtyp umowy kredytu bankowego.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił, iż umowa będąca przedmiotem postępowania została zawarta pomiędzy dwoma podmiotami profesjonalnymi – przedsiębiorcami. Nie można bowiem uznać, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza zeznań powoda i przedstawionego przez niego materiału dowodowego, iż w dacie zawarcia umowy kredytu posiadał on status konsumenta.

W myśl art. 43¹ k.c. przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 k.c., prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Strona pozwana jest przedsiębiorcą, czemu nie przeczyła, a na co jednoznacznie wskazuje odpis KRS pozwanej.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił, iż umowa będąca przedmiotem postępowania została zawarta pomiędzy dwoma podmiotami profesjonalnymi – przedsiębiorcami.

W myśl art. 43¹ k.c. przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 k.c., prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Strona pozwana jest przedsiębiorcą, czemu nie przeczyła, na co jednoznacznie wskazuje odpis KRS pozwanej. Zdaniem Sądu, jako

przedsiębiorca przy zawieraniu umowy kredytu indeksowanego do waluty CHF występował również powód, który wskazał, że prowadzi działalność gospodarczą. Okoliczności powyższe podniósł pozwany w odpowiedzi na pozew, zaś powód, wzywany do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania, oraz reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, nie wykazał, iż przy zawieraniu przedmiotowej umowy działał jako konsument.

Z treści umowy kredytu wynika, iż jego celem było refinansowanie kosztów zakupu nieruchomości oraz spłatę uprzednio zaciągniętych zobowiązań. Z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy wynika, iż powód prowadził działalność gospodarczą w lokalu zakupionym ze środków uzyskanych na podstawie spornej umowy kredytu, której przedmiotem było świadczenie usług z zakresu sprzedaży maszyn, urządzeń przemysłowych, statków i samolotów, co jednocześnie wynika z zeznań powoda. A zatem, nie budzi wątpliwości Sądu, iż umowa kredytu zawarta z pozwanym była bezpośrednio związana z prowadzonymi przez powoda działalnościami gospodarczymi.

Zdaniem Sądu z całokształtu materiału dowodowego wynika jednoznacznie, iż w dacie zawarcia umowy kredytu w lokalu zakupionym za środki pieniężne z kredytu prowadzona była działalność gospodarcza polegająca na świadczeniu usług z zakresu sprzedaży maszyn, urządzeń przemysłowych, statków i samolotów przez powoda. Powód nie zaoferował bowiem żadnego materiału dowodowego (poza informacjami przekazanymi przez powoda w trakcie przesłuchania na rozprawie w dniu 17.04.2023 roku) na poparcie tego, że lokal nie był wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej, nie zgłoszono żadnych wniosków dowodowych we wskazanym zakresie. Przepis art.232 k.p.c. stanowi o tym, że to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Dopuszczenie przez sąd dowodu niewskazanego przez stronę może mieć miejsce w wyjątkowych okolicznościach. W tym postępowaniu brak jednak było podstaw do przyjęcia, że zaistniały jakiegokolwiek okoliczności uniemożliwiające stronie powodowej zgłoszenie odpowiednich wniosków dowodowych do wykazania zasadności jej roszczeń. ***W wyroku z dnia 19 listopada 2019 roku w sprawie sygn. akt I ACa 216/19 dotyczącej podobnego stanu faktycznego jak w niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził, że „Jeżeli umowa kredytu została zawarta w celu zaspokojenia potrzeb działalności gospodarczej i to w istotnym zakresie, to nie można tej okoliczności pominąć, nawet wówczas, gdy pozagospodarczy (mieszkalny) aspekt transakcji ma charakter dominujący.”*** Powyższe stanowi zdaniem Sądu okoliczność przemawiająca za przyjęciem, że powód w dacie zawierania umowy kredytowej z pozwanym nie posiadał statusu konsumenta.

Natomiast ochrona wynikająca z przepisów art. 385¹ i nast. k.c., na którą powołał się powód, przysługuje wyłącznie konsumentom w ich relacjach z przedsiębiorcami. W tym miejscu wskazania wymaga, iż powyższa okoliczność ma istotne znaczenie przy ustalaniu zgodności zaskarżonych przepisów z zasadami współżycia społecznego, a także naturą stosunku prawnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego, przyjmuje się bowiem, że w określonych sytuacjach z art. 353¹ k.c., a więc zasady swobody umów, wynika przyzwolenie na faktyczną nierówność stron (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 r., sygn. akt IV CSK 478/07, wyrok Sądu Najwyższego ze sprawy o sygn. akt I CSK 611/15). Decydujący zaś dla uznania świadczeń za równoważne jest miernik subiektywny tj. ocena partnerów podczas jej zawarcia, nie zaś rzeczywista wartość świadczeń w obrocie. O tym w jakim zakresie świadczenia stron będą ekwiwalentne decyduje wola i wspólny zamiar stron. Brak ekwiwalentności sytuacji prawnej stron umowy nie wymaga co do zasady istnienia okoliczności ją uzasadniających, jeżeli stanowi ona wyraz woli tych stron. Obiektywnie niekorzystna dla jednej strony treść umowy zasługiwać będzie na negatywną ocenę moralną, a w konsekwencji doprowadzi do uznania umowy za sprzeczną z zasadami współżycia społecznego dopiero w sytuacji, gdy do takiego jej ukształtowania, które jest w sposób widoczny dla niej krzywdzące doszło pod presją faktycznej przewagi kontrahenta, wówczas bowiem umowa nie daje wyrazu w pełni swobodnej i rozważnej decyzji tego podmiotu.

W świetle powyższego, wobec braku zaistnienia podstawy do uznania, iż po stronie powoda doszło do nienależnego świadczenia w rozumieniu art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 k.c. Strona powodowa spełniała świadczenia polegające na zwrocie pozwanej środków, które wcześniej od niej otrzymała na gruncie umowy z dnia 11 sierpnia 2008 r. Umowa była ważna, podstawa świadczenia istniała, a cel został osiągnięty.

Powyższe względy uzasadniały więc oddalenie powództwa w zakresie roszczenia głównego.

Konsekwencją rozstrzygnięcia głównego żądania jest rozstrzygnięcie przez Sąd w przedmiocie kosztów procesu i kosztów zastępstwa procesowego. Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz na podstawie § 2 ust.7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Zważywszy na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, uznać należało że stroną w całości przegraną jest strona powodowa. Uzasadnione też było zasądzenie łącznie od powodów na rzecz pozwanej kosztów postępowania. Na zasądzoną w punkcie 2 sentencji wyroku kwotę 10.800 zł tytułem zwrotu kosztów procesu poniesionych przez pozwanego składało się wynagrodzenie adwokata w wysokości 10.800 zł.

Z tych przyczyn, Sąd orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)